

schrijven moest. . . . : daar ik mijn lessen na deze ernstige ziekte niet meer zal kunnen waarnemen, verzoek ik u de regeling zoo te treffen, dat u het honorarium der tot nu toe gegeven lessen, liefst zoo spoedig mogelijk, zult willen storten op mijn postgiro enz.

— Netjes schrijven! — had ze zwakjes, toch puntig nog bevolen van uit bed.

Nu zouden dagen komen waarin geen plaats was voor toegeven aan haar droefheid. Ja, Jan in Rome was er nog, niet rijk, maar altijd rijker dan zij, die niets bezat dan haar pensioen in de toekomst en de kleine levensverzekering. Hannie tobde voort aan een brief, een langen uitleg, dien ze aan Jan schreef als aan een vreemde. . . .

De begrafenisondernemer, dien ze had laten komen, sprak niet van geld, hief bezwerend zijn hand op: 'n gebaar van: dat komt terecht. En Hannie had de krankzinnige waag een eerste klasse begrafenis te willen hebben. . . . De man knikte, vond het blijkbaar vanzelfsprekend, en Hannie, beangst, urmde iets te voorschijn van. . . . „niet. . . . rijk. . . .” — fluisteringen die de man niet scheen te verstaan. . . . In deze dagen dreven de gebeurtenissen elkander voort, was de schokkende begrafenisdag plotseling ingeslopen.

— Er kwamen heeren uit Den Haag. . . . heeren van de „examencommissie”, een woord dat de nederige zuster daar ver in 't provinciestedje als iets legendarisch was voorgekomen. Zelfs zou er worden gesproken aan 't graf. En Hannie hief zich, toen eenmaal de indrukwekkende spreker begon, overdreven-rechtop, geheel vervuld van 't besef dat zij de eer Louise bewezen waardig behoorde op te vangen. Ze was nu door alle fazen van ontstellende feiten als een mecaniek geworden, die tandenklapperend niet wist van gevoel meer, slechts van bedwang.

Zoo stond ze trillend voor 't opene graf, waar het kind-broertje diep in was weggelegd, hem met een starenden blik, als kind tot kind, aanroepend om hulp; 'n gevecht met zichzelf tegen die zoo snel en diep ontroerde kern harer ziel, die hier alleen overgeleverd stond tusschen het pompeuze ceremonieel van een begrafenis.

En haar mecaniek bewoog, maakte buiginkjes, toen de heeren der examencommissie verrassend vlug afscheid namen en ze daar plotseling ontнуchterd stond tusschen de gewone menschen van 't stadje, de zware kroon van den luister ter laatste eer van Louise van haar weggetild.

De kille wind tochtte langs haar bange oogen; het was goed, het was nu alles goed.

De al te groote stijfheid harer ledematen ontspande zich tot een plechtig voortschrijden waarin zij bewust nu deelnam.

Zoo kwam ze haar huisje binnen, eenzaam. . . . eenzaam.